

Ny udviklingsplan for Aarø

Aarø Beboerforening ønsker at få udarbejdet en samlet udviklingsplan for Aarø, der sætter rammerne for tiltag, indsatser og aktivitet frem mod 2032.

PROJEKTBEKRIVELSE

Aarø Beboerforening

April 2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. BAGGRUND
2. IDE & FORMÅL
3. MÅLGRUPPE
4. ORGANISERING
5. AKTIVITETER
6. FORVENTEDE RESULTATER
7. SAMARBEJDSPARTNERE OG LOKAL OPBAKNING
8. FORMIDLING
9. OMFANG OG ØKONOMI
10. ANSØGER

1. BAGGRUND

Aarø Beboerforening valgte i 2006 at sætte fokus på at få vendt den negative udvikling, vi havde oplevet gennem de senere år. Det skulle ske ved at igangsætte et fælles projekt på øen, hvor øens beboere skulle være med til at formulere i hvilken retning vi gerne så øen skulle udvikle sig i form af en ny samlet visionsplan for Aarø.

Set i bakspejlet må vi sige, at projektet førte os frem til det vi er i dag: Aarø en aktiv ø i pagt med naturen, hvor vi har fået opfyldt en række af de mål vi satte os – ikke alle, men nyder godt af, at rigtig mange turister besøger vores dejlige ø – som i dag myldrer med gode tilbud.

En ny samlet udviklingsplan for Aarø 2032 skal bygge videre på de gode takter og det fundament, der blev lagt i 2006/2007. For selvom den første visionsplan stort set er realiseret, er der stadigvæk en masse at tage fat på. Nye tendenser indenfor ø-turismen og bosætningen ser dagens lys og det stiller nye krav til øboerne og vores arbejde med ø-udvikling. Flere og flere danskere ønsker at flytte ud til de danske småøer, naturen og bæredygtighed er i fokus, flere og flere lystsejlere søger havneplads og vandsport hitter som aldrig før. Der er nok at tage fat på.

En samlet udviklingsplan for Aarø er en unik mulighed for at sætte fokus på de områder, som man ønsker, skal udvikle sig på øen og prioritere indsætterne. Nye tiltag, der kan skabe de bedste betingelser for at kunne lave ting sammen og mødes om det, der gør livet værd at leve. Det gælder både for de mennesker, der bor på Aarø eller dem som besøger øen som turist.

2. IDE OG FORMÅL

Borgerne på Aarø ønsker at få udarbejdet en samlet udviklingsplan for Aarø (2022 – 2032) med det overordnede formål at styrke øen, som et godt sted at bo og leve, en attraktiv besøgsdestination, med oplevelser af høj kvalitet samt et godt sted at drive erhverv.

Aarø er allerede i dag et yndet feriemål for mange. Men ambitionerne rækker endnu længere.

Til trods for den gode udvikling som Aarø har gennemgået i løbet af de sidste 10 år, er der stadigvæk meget at tage fat på. Antallet af ældre på Aarø stiger og der er kun få unge tilbage på øen. Få ledige helårsboliger på Aarø betyder også, at det kan være svært at styrke bosætningen ud fra den eksisterende boligmasse, og der er behov for at få udpeget nye potentielle byggegrunde.

Smagen af Aarø er i fokus og der bliver produceret og dyrket lokale råvarer. Turisterne strømmer til Aarø, men faciliteterne halter efter og er nedslidte. Infrastrukturen i forbindelse med ankomst og afgang på havnen skaber udfordringer i højsæsonen, og der er behov for at se på mulighederne i forhold til nye adgangsveje. Havnen er nedslidt og lappeløsninger er ikke længere nok. Der er behov for et samlet løft af havneområdet samt et fokus på nye forretningsområder for havnen. Eksempelvis plads til flere både i havnen, nye områder til autocampere, nye erhvervsdrivende, opholds- og mødesteder samt rekreative faciliteter til lands og til vands. Potentialerne er uendeligt store og der er meget at tage fat på.

Nøglen til Aarø's udvikling bl.a. ligger på havnen og en styrkelse af Aarø havn kan bidrage til at styrke turisterhvervet og tiltrække nye investeringer. Ø-havnen har potentiale til at samle hele øens identitet i et stærkt udgangspunkt. Aarø Havn skal i endnu højere grad være det indbydende ansigt øen viser sine

besøgende. Som et fyrtårnsprojekt og en katalysator for øget bosætning, turisme og erhvervsudvikling har et løft af havnen potentiale til at sprede ringe i vandet ud på hele øen.

Parallelt med udviklingsplanen gennemføres en teknisk foranalyse af havnen, med fokus på mulighederne for udvidelse. Haderslev Kommune har afsat et større beløb til dette projekt og forventes at deltage aktivt i dette arbejde.

Vi ønsker at skabe en udviklingsplan der:

- Giver alle beboerne mulighed for indflydelse og medbestemmelse på beslutninger, der berører øens udvikling og være en drivkraft for udvikling af Aarø, både som et levedygtigt helårssamfund og en stærk turistdestination.
- Er visionær, og også realiserbar og at den tilgodeser både det kommercielle turis MEPotentiale og det gode hverdagsliv på øen.
- Sætter rammerne for tiltag på øen i de kommende år og skitserer en prioriteret handlingsplan for de mange initiativer der er i gang. Den skal udstikke en retning, der skaber sammenhæng og løfter fremtidige og allerede eksisterende projekter, indsatser og initiativer ind i en større sammenhæng – Selvfølgelig stærkt forankret i de øboere, der skal arbejde benhårdt for at realisere initiativerne i planen.
- Fungerer som et bidrag til Haderslev Kommunes planlægning af udviklingen af Aarø.
- Kickstarter udviklingen af havnen som et fyrtårnsprojekt i udviklingsplanen, som nøglen til udviklingen af resten af øen.

3. MÅLGRUPPE

Projektet henvender sig til alle på Aarø. Det er i alles interesse, at der arbejdes med en ny udviklingsplan for Aarø, der sætter en retning for fremtiden og sikrer udviklingsmulighederne. Både i forhold til bosætning, erhvervsudvikling og turisme.

Arbejdet med at få lavet en samlet udviklingsplan henvender sig bredt ud til hele øen, der inviteres til at tage del i arbejdet. Det er væsentligt at projektet forankres på tværs af både fastboere og sommerhusejere, yngre familier og de ældre generationer, og der vil derfor blive arbejdet med at kommunikere projektet bredt ud til alle.

Der bor kun få unge på øen og dette rummer en stor udfordring for en fremtidssikring af øen. Der er derfor et særligt fokus på de unge i arbejdet med udviklingsplanen, og et ønske om at de unge får en stemme i planen. Derfor vil en gruppe unge under 30 med tilknytning til øen blive inddraget i arbejdet.

Havnens aktører er også en specifik målgruppe, der vil blive inddrages fra start til slut i projektet, i form af en nedsat arbejdsgruppe med repræsentanter fra havnen. Fra de enkelte lokale fiskere til erhvervsdrivende på land, færgeselskabet og fritidssejlere fra havnen. Havnen er en væsentligt driver for udviklingen på Aarø og derfor vil den blive omdrejningspunktet for arbejdet med både udvidelsen samt et samlet løft af havnen.

Haderslev kommune er naturligvis en væsentlig aktør i arbejdet med udviklingsplanen, der skal forankres bredt ud i kommunens arbejde med både turisme, erhverv og bosætning.

4. ORGANISERING

Udviklingsplanen organiseres med en styregruppe samt arbejdsgrupper, der arbejder med forskellige indsatsområder. Derudover vil der være aktiviteter, der involverer hele øen, sådan at planen forankres bredt på tværs af Aarø over på fastlandet og i kommunen. En faglig følgegruppe samt et ungeråd vil blive brugt til sparring og rådgivning undervejs i arbejdet med udviklingsplanen.

Styregruppe

Styregruppen vil bestå 5-6 deltagere, med repræsentanter fra Haderslev Kommune, Haderslev Erhvervsråd, Aarø Beboerforening, det lokale erhverv på Aarø samt turismen på Aarø.

Styregruppens opgaver vil blandt andet være indsamling og koordinering af viden på tværs af arbejdsgrupperne, løbende dialog med lokale interesser, indkaldelse til koordinerende møder og dialog og sparring med rådgiver. Styregruppens opgave vil også, i samarbejde med beboerforeningen være at støtte op om igangsættelsen af de planlagte projekter, når udviklingsplanen ligger klar.

Arbejdsgrupper

I forlængelse af borgermødet i oktober nedsættes en række arbejdsgrupper, hvor lokale borgere vælger grupperne ud fra deres fokus og interessefelt. Arbejdsgrupperne dækker en række indsatser, der bliver gennemgående i udviklingsplanen, og de vil arbejde med konkrete forslag til aktiviteter og projekter. Formålet med arbejdsgrupperne er at udvikle projekter og tiltag samt at kvalificere og forankre indholdet i planen. Eksempler på lokale arbejdsgrupper kan være: havnen, infrastruktur, bosætning, lokale fødevarer.

Faglig følgegruppe

Den faglige følgegruppe skal bestå af en mindre gruppe af eksperter. Formålet med den faglige følgegruppe er at give faglig sparring og kvalificere arbejdet med udviklingsplanen.

I den faglige følgegruppe kan der eksempelvis side en repræsentant fra LAG småøerne, Sammenslutningen af danske småøer eller eksperter indenfor områder som eksempelvis Bæredygtig Erhvervsudvikling.

Ungeråd

De unge er fremtiden og Aarø har brug for ungdommen. En gruppe mennesker under 30 med tilknytning til øen og ø-livet. Deres fokus vil være de unges liv på Aarø og på udviklingen af et øsamfund i overensstemmelse med ungdommens og fremtidige generationers behov og ønsker til lokalsamfund.

5. PROJEKTETS AKTIVITETER

Projektet er overordnet inddelt i 5 faser.

Fase 1: Kortlægning

For at have et solidt udgangspunkt for arbejdet med udviklingsplanen skal der laves en analyse og en kortlægning af stedets ressourcer og potentialer samt identifikation af problematikker/udfordringer. Fokus er både på de fysiske og landskabelige forhold i området, men også på de demografiske, kulturelle og organisatoriske kendetegn. I så stor udstrækning som muligt indhentes og anvendes allerede kendt viden om øen.

Fase 2: Visioner og inspiration

Formålet med denne fase er at få inspiration udefra, at sætte samtaler i gang samt at drøfte visioner for Aarø 2032. En af aktiviteterne under denne fase vil være et borgermøde d. 30. oktober. Borgermødet skal kickstarte arbejdet med udviklingsplanen og de lokale arbejdsgrupper. Her vil der være inspirationsoplæg fra forskellige gæster og derudover skal der nedsættes arbejdsgrupper.

Fase 3: Udvikling og kvalificering

De lokale arbejdsgrupper skal arbejde med udgangspunkt i en række indsatser for øen, eksempelvis "Lokale fødevarer", "Bosætning" eller "Havnen".

Arbejdsgruppernes arbejde skal faciliteres og kvalificeres undervejs igennem hele processen. Fra de første tidlige tanker til de færdige beskrivelser. Derudover vil arbejdsgrupperne også mødes undervejs og præsentere projekterne for hinanden, med fokus på at sikre synergi på tværs af projekterne.

Havnen og en potentiel udvidelse er et særligt indsatsområde, der vil få et ekstra fokus og vil blive udfoldet yderligere i udviklingsplanen. Både i form af konkrete skitser samt et samlet budget og finansieringsplan.

Som afslutning på denne fase præsenteres arbejdsgruppernes arbejde for hele øen, der har mulighed for at komme med de sidste kommentarer og input.

Fase 4: Produktion og formidling

Alt materiale kvalificeres, bearbejdes grafisk, illustreres og skrives igennem, sådan at et færdigt udkast kan sendes til godkendelse.

Fase 5: Afslutning

På Aarø har vi tradition for at fejre store begivenheder og dette gør vi også, når udviklingsplanen er færdig. Her inviteres hele øen samt politikere og andre samarbejdspartnere fra fastlandet til fejring på Aarø.

6. FORVENTEDE RESULTATER

En færdig udviklingsplan, der sætter retningen for Aarø 2022 – 2032 og danner rammen for de aktiviteter, tiltag og indsatser, der understøtter Aarø som et attraktivt sted at bo og arbejde, en spændende turistdestination at besøge, samt skaber grundlaget nye erhverv og beskæftigelse.

Det forventede resultat af at få lavet en samlet udviklingsplan for Aarø, vil på den lange bane være:

- At Aarø vil få stor positiv opmærksom omkring arbejdet med udviklingen af øen, hvilket vil bidrage til at styrke øens identitet, både indadtil hos øens borgere samt udadtil i forhold til at skabe positiv opmærksomhed omkring øen. En positiv opmærksomhed, der på den lange bane kan bidrage til at trække flere beboere til Aarø.
- At der igangsættes flere initiativer og tiltag på øen for både ældre, unge og børnefamilier, der bidrager til et godt hverdagsliv på Aarø. Et godt hverdagsliv der også på den lange banen resulterer i en øget bosætning på Aarø.
- At den samlede oplevelse ved et besøg på Aarø styrkes, hvilket vil resultere i at flere kvalitetsbevidste turister vil besøge Aarø hele året rundt. Dette vil resultere i øget omsætning hos de lokale

erhvervsdrivende, og skabe afledte økonomiske og beskæftigelsesmæssige effekter hos virksomheder på øen.

- At første skridt tages i arbejdet med at styrke havnen, som et stærkt ankomstpunkt på øen, et rekreativt mødested for de lokale beboere, et udstillingsvindue for lokale forretningsdrivende samt en unik besøgsdestination for gæster. Et forventet resultat af bedre rammer på havnen vil samtidig være at den økonomiske omsætning hos havneejere og lokale havneforeninger øges, og der skabes afledte økonomiske og beskæftigelsesmæssige effekter hos virksomheder på og omkring havnen og i lokalsamfundet, også i skuldersonen.

7. SAMARBEJDSPARTNERE OG LOKAL OPBAKNING

Gennemførelsen af udviklingsplanen vil foregå i et samarbejde mellem Aarø Beboerforening og rådgiver, som vil være den primære samarbejdspartner i forhold til opfyldelse af de opsatte ambitiøse mål. Ligeledes vil Haderslev Kommune og ikke mindst Landdistriktsrådet i Haderslev Kommune være vigtige samarbejdspartnere

8. FORMIDLING

Projektet vil blive formidlet på stedet, både undervejs via workshops og med en åbningsfest når byggeriet er færdigt. Derudover vil styregruppen blive engageret som lokale ambassadører der skal formidle projektet ud i deres bagland.

Aarø nyder stor opmærksomhed i den lokale presse og regionens TV, så det vil være meget let at skabe den fornødne mediedækning. Derudover vil sociale medier og en hjemmeside dedikeret til formidling af udviklingsplanen og skabe opmærksomhed. Den velfungerende Facebook gruppe "Aarø – en aktiv ø" være et godt redskab til løbende at skabe opmærksom omkring projektet i hele projektføreløbet.

9. OMFANG OG ØKONOMI

Der er indhentet et overslag på løsning af udviklingen af en plan 2022 - 2032, som vil danne rammen for de planlagte aktiviteter. Ud over det indregnes udgifter til afholdelse af borgermødet samt møderne i arbejdsgrupperne, som primært planlægges at blive afholdt i øens forsamlingshus Aarøhus.

10. ANSØGER

Aarø Beboerforening står som ansøger i forhold til projektet, og har derfor der overordnede ansvar for at projektet gennemføres ud fra de skitserede retningslinjer samt efterfølgende udarbejdelse af projektregnskab og afrapportering.

Aarø Beboerforening udpeger en person som vil være foreningens formelle person i projektet.